

EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS
COUR EUROPÉENNE DES DROITS DE L'HOMME

П'ЯТА СЕКЦІЯ

**СПРАВА «РОТАР ПРОТИ УКРАЇНИ»
CASE OF ROTAR v. UKRAINE**

(Заява № 34126/05)

РІШЕННЯ

СТРАСБУРГ

15 жовтня 2009 року

ОСТАТОЧНЕ

15/01/2010

Рішення може зазнати редакційної правки.

У справі «Ротар проти України»

Європейський суд з прав людини (п'ята секція), засідаючи палатою, до складу якої увійшли:

Пеер Лоренцен (Peer Lorenzen), Голова,
Карел Юнгвірт (Karel Jungwiert),
Райт Маруст (Rait Maruste),
Марк Віллігер (Mark Villiger),
Мириана Лазарова-Трайковська (Mirjana Lazarova Trajkovska),
Здравка Калайджиева (Zdravka Kalaydjieva), судді,
Михайло Буроменський (Mykhaylo Buromenskiy), суддя ad hoc,
та Клаудія Вестердік (Claudia Westerdiek), Секретар секції,
після обговорення за зачиненими дверима 22 вересня 2009 року,
вносить таке рішення, що було прийняте того ж дня:

ПРОЦЕДУРА

1. Справа порушена за заявою (№ 34126/05), поданою проти України до Суду 9 вересня 2005 року громадянином України п. Сергієм Діамедовичем Ротаром (далі — заявник) відповідно до статті 34 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод (далі — Конвенція).

2. Уряд України (далі — Уряд) був представлений його уповноваженим — п. Ю. Зайцевим.

3. 8 вересня 2008 року Суд вирішив направити заяву Уряду. Також було вирішено розглядати питання щодо прийнятності та суті заяви одночасно (пункт 3 статті 29 Конвенції).

ЩОДО ФАКТІВ

4. Заявник народився у 1951 році та проживає у м. Олександрії.

5. Державна частка у статутному фонді ВАТ «Олександрійське АТП-13506» (далі — «підприємство») складає 26,1 %, тому це підприємство підпадає під дію мораторію на примусову реалізацію майна підприємств, у яких частка держави становить не менше 25 % статутного фонду, таким чином, забороняється накладення арешту та продаж активів цього підприємства.

6. 17 березня 2004 року господарський суд Кіровоградської області розпочав процедуру банкрутства щодо підприємства.

7. 31 серпня 2004 року Олександрійський міський суд Кіровоградської області зобов'язав підприємство сплатити заявнику 7021,29 грн¹ заборгованості із заробітної плати та компенсації відшкодування. Зазначена сума складається із заробітної плати, що належить заявнику, та прибуткового податку. Рішення набрало законної сили, проте воно виконане лише частково, заборгованість за ним складає 6114,29 грн².

¹ Приблизно 1125,88 євро.

² Приблизно 864,45 євро.

ЩОДО ПРАВА

I. СТВЕРДЖУВАНЕ ПОРУШЕННЯ ПУНКТУ 1 СТАТТІ 6 ТА СТАТТІ 13 КОНВЕНЦІЇ, А ТАКОЖ СТАТТІ 1 ПЕРШОГО ПРОТОКОЛУ ДО КОНВЕНЦІЇ

8. Заявник скаржився на тривале невиконання судового рішення від 31 серпня 2004 року. Він стверджував про порушення пункту 1 статті 6, статті 13 Конвенції та статті 1 Першого протоколу до Конвенції, які передбачають таке:

Пункт 1 статті 6 Конвенції

«Кожен має право на справедливий і публічний розгляд його справи упродовж розумного строку незалежним і безстороннім судом, встановленим законом, який вирішить спір щодо його прав та обов'язків цивільного характеру...»

Стаття 13 Конвенції

«Кожен, чий права та свободи, визнані в цій Конвенції, було порушено, має право на ефективний засіб юридичного захисту в національному органі, навіть якщо таке порушення було вчинене особами, які здійснювали свої офіційні повноваження».

Стаття 1 Першого протоколу

«Кожна фізична або юридична особа має право мирно володіти своїм майном. Ніхто не може бути позбавлений своєї власності інакше як в інтересах суспільства і на умовах, передбачених законом і загальними принципами міжнародного права.

Проте попередні положення жодним чином не обмежують право держави вводити в дію такі закони, які вона вважає за необхідне, щоб здійснювати контроль за користуванням майном відповідно до загальних інтересів або для забезпечення сплати податків чи інших зборів або штрафів».

A. Щодо прийнятності

9. Уряд стверджував, що заявник не вичерпав національні засоби юридичного захисту, як передбачено пунктом 1 статті 35 Конвенції, оскільки він не оскаржив дії виконавчої служби, а також не звернувся до господарського суду Кіровоградської області із заявою про визнання його кредитором у провадженні щодо банкрутства підприємства-боржника. Він також стверджував, що держава не була відповідальною за невиконання рішення, оскільки 73,9 % статутного капіталу підприємства-боржника знаходилось у приватній власності.

10. Заявник не погодився.

11. Суд зазначає, що подібні заперечення Уряду стосовно невичерпання національних засобів юридичного захисту вже досліджувались Судом і були відхилені у низці попередніх рішень (див., наприклад, рішення у справах *«Ромашов проти України» (Romashov v. Ukraine)*, № 67534/01, пп. 23–32, від 27 липня 2004 року, та *«Трихліб проти України» (Trykhliv v. Ukraine)*, № 58312/00, пп. 36–42, від 20 вересня 2005 року). Суд не знаходить підстав дійти до іншого висновку у цій справі, і тому він відхиляє заперечення Уряду.

12. Щодо тверджень Уряду про те, що держава не може бути відповідальною за відсутність коштів у підприємства, державна частка у статутному капіталі якого складає 26,1 %, Суд зазначає, що підприємство-боржник як таке підпадало під дію Закону України «Про введення мораторію на примусову реалізацію майна» від 29 листопада 2001 року, який забороняв накладення арешту та продаж його активів на підставі того, що під загрозою була державна власність. Таким чином, неможливо було виконати рішення у звичайному порядку, оскільки майно не може бути реалізовано.

13. Суд зазначає, що заява не є явно необґрунтованою у значенні пункту 3 статті 35 Конвенції. Також Суд зазначає, що вона не є неприйнятною з будь-яких інших підстав. Отже, вона визнається прийнятною.

В. Щодо суті

14. Уряд вважає, що тривале невиконання рішення суду, винесеного на користь заявника, було спричинене тяжким фінансовим становищем підприємства-боржника. Крім того, Уряд стверджує, що державна виконавча служба вжила всіх необхідних заходів та не може бути відповідальною за затримку.

15. Заявник не погодився.

16. Суд зазначає, що затримка у виконанні рішення на цей час становить близько п'яти років та десяти місяців.

17. Суд зазначає, що він уже встановлював порушення пункту 1 статті 6 Конвенції та статті 1 Першого протоколу у низці подібних справ (див. наприклад, рішення у справі «Сокур проти України» (*Sokur v. Ukraine*), № 29439/02, пп. 36–37, від 26 квітня 2005 року, та «Анацький проти України» (*Anatskiy v. Ukraine*), № 10558/03, пп. 21–23, від 13 грудня 2005 року).

18. Після розгляду всіх матеріалів, які були йому надані, Суд вважає, що Уряд не навів жодного факту чи аргументу, які могли б переконати Суд дійти іншого висновку у цій справі.

19. Відповідно було порушення пункту 1 статті 6 Конвенції та статті 1 Першого протоколу.

20. За цих обставин Суд не вважає за необхідне розглядати за статтею 13 Конвенції ті самі скарги, які були розглянуті за пунктом 1 статті 6 Конвенції.

II. ЗАСТОСУВАННЯ СТАТТІ 41 КОНВЕНЦІЇ

21. Стаття 41 Конвенції передбачає:

«Якщо Суд визнає факт порушення Конвенції або протоколів до неї і якщо внутрішнє право відповідної Високої Договірної Сторони передбачає лише часткове відшкодування, Суд, у разі необхідності, надає потерпілій стороні справедливую сатисфакцію».

А. Шкода

22. Заявник вимагав заборгованість за рішенням суду, що досі належить йому до сплати, та 6000 євро відшкодування моральної шкоди.

23. Уряд висловив заперечення.

24. Оскільки заявник вимагав суму, присуджену йому згаданим рішенням, Суд вважає, що Уряд повинен сплатити йому заборгованість, що досі належить йому до сплати, як відшкодування матеріальної шкоди. Що стосується інших вимог стосовно справедливої сатисфакції, Суд, здійснюючи оцінку на засадах справедливості згідно зі статтею 41 Конвенції, присуджує заявнику 2100 євро в якості моральної шкоди.

В. Судові витрати

25. Заявник не висунув жодних вимог щодо судових витрат, тому Суд нічого не присуджує.

С. Пеня

26. Суд вважає за доцільне призначити пеню на підставі граничної позичкової ставки Європейського центрального банку, до якої має бути додано три відсоткових пункти.

ЗА ЦИХ ПІДСТАВ СУД ОДНОГОЛОСНО

1. *Оголошує* заяву прийнятною.

2. *Постановляє*, що мало місце порушення пункту 1 статті 6 Конвенції.

3. *Постановляє*, що немає необхідності розглядати скаргу за статтею 13 Конвенції.

4. *Постановляє*, що мало місце порушення статті 1 Першого протоколу до Конвенції.

5. *Постановляє*, що:

а) держава-відповідач повинна сплатити заявнику протягом трьох місяців з дня, коли рішення набуде статусу остаточного відповідно до пункту 2 статті 44 Конвенції:

— заборгованість за рішенням суду, що досі належить йому до сплати;

— 2100 (дві тисячі сто) євро відшкодування моральної шкоди плюс будь-який податок, що може бути стягнуто;

б) зазначені суми мають бути конвертовані у національну валюту держави-відповідача за курсом на день здійснення платежу;

в) зі спливом зазначеного тримісячного строку і до повного розрахунку на вищезазначені суми нараховуватиметься простий відсоток (*simple interest*) у розмірі граничної позичкової ставки Євро-пейського центрального банку, яка діятиме в цей період, плюс три відсоткові пункти.

6. *Відхиляє* решту вимог заявника щодо справедливої сатисфакції.

Вчинено англійською мовою і повідомлено у письмовій формі 15 жовтня 2009 року згідно з пунктами 2 і 3 правила 77 Регламенту Суду.

Клаудія ВЕСТЕРДІК
Секретар

Пеер ЛОРЕНЦЕН
Голова